

JORNADA DE BIOÈTICA BÀSICA PER FER RECERCA

CEIm Hospital de la Santa Creu i Sant Pau
Novembre 2025

SANT PAU
Campus Salut
Barcelona

Tema: Aprèn a dissenyar projectes de recerca des de la perspectiva de gènere.

Ponents:

Dra. Maria Rosa Ballester Verneda

Dra. Laura Lozano Polo

SANT PAU
Campus Salut
Barcelona

Hospital de
la Santa Creu i
Sant Pau

Punts a tractar

01 Justificació

02 Principis bàsics

03 Eines pràctiques per incloure la PSG a la recerca

04 Cas pràctic

05 Preguntes

SANT PAU
Campus Salut
Barcelona

Hospital de
la Santa Creu i
Sant Pau

01 Justificació

SANT PAU
Campus Salut
Barcelona

Hospital de
la Santa Creu i
Sant Pau

EUROPE

- EU's key funding programme for research and innovation: [HE: 2021-2027](#)
- [Reglamento \(UE\) nº 536/2014](#) sobre los ensayos clínicos con medicamentos de uso humano

ESTADO ESPAÑOL

- [Ley 17/2022, de 5 de septiembre de la Ciencia, la Tecnología y la Innovación.](#)
- [Real Decreto 669/2023, 18 de julio,](#) vincula a universidades para incentivar la PG en los proyectos

CATALUNYA

- [Llei 9/2022, del 21 de desembre, de la ciència](#) (DOGC núm. 8819 de 23/12/2022)

Comisió de Salut i Gènere

Evidència
científica

Marc
Normatiu

Alineació Hospital-
Institut

Març de 2022:

Hospital de la Santa Creu i Sant Pau

[un dels primers centres catalans en crear la Comissió de Salut i Gènere \(CdSiG\),](#)

que impacta en l'assistència, la recerca i la docència.

Programa Transversal en Salut de la Dona i Gènere

COORDINACIÓ

Dra. Elisa Llurba

Cap del grup de medicina
perinatal i de la dona a l'Institut
de Recerca Sant Pau i directora
del servei de ginecologia i
obstetrícia a l'Hospital de Sant
Pau

Dra. Ma Rosa Ballester

Cap de la unitat de Recerca i
Innovació Responsable (RRI) a
l'IR Sant Pau.

RESEARCH AREAS

ONCO-
HEMATOLOGICAL
DISEASES

NEUROLOGICAL
DISEASES,
NEUROSCIENCES AND
MENTAL HEALTH

CARDIOVASCULAR
DISEASES

EPIDEMIOLOGY,
PUBLIC HEALTH AND
PRIMARY CARE

TRANSLATIONAL
MEDICINE

ADVANCED THERAPIES

GENOMIC MEDICINE AND RARE DISEASES

BIOMARKERS, PROGNOSTIC AND DIAGNOSTIC

BETTER HEALTH CARE

WOMEN'S HEALTH AND GENDER

COVID19 RESEARCH

TRANSVERSAL PROGRAMMES

TEMPORARY
TRANSVERSAL
PROGRAMME

Maig de 2023

Unitat de RRI

Gener de 2022

Home | L'Institut | RRI: Recerca i Innovació Responsable

<https://www.recercasantpau.cat/institut/rri-recerca-i-innovacio-responsables/>

Pràctiques dirigides a **alinear** millor el **procés** i els **resultats** de la R&I, amb els **valors**, les **necessitats** i les **expectatives** de la societat.

Resultats SOSTENIBLES, ÈTICAMENT ACCEPTABLES I SOCIALMENT DESITJABLES

CONTACTE

Maria Rosa Ballester Verneda
Cap de la Unitat d'RRI
mballesterv@santpau.cat

ETICA, com a reflexió multidisciplinar entre ciència, dret i societat per complir amb els **principis de justicia, equitat i respecte que guien la RRI.**

OBJETIVOS DE DESARROLLO SOSTENIBLE

persona, sea del sexo menos representado en el órgano de selección o evaluación.

Se fomentará la integración de personal experto en género en los órganos de evaluación o el asesoramiento por especialistas, y se facilitará orientación específica en igualdad, sesgos de género e integración de la dimensión de género en los contenidos de los proyectos de I+D+I para el personal evaluador, y la difusión de orientaciones a través de guías o manuales prácticos.

Se exige la incorporación de la perspectiva de género como una categoría transversal en la definición de las prioridades de la investigación innovadora y de los problemas de innovación, y de medidas para estimular y dar reconocimiento a la presencia de mujeres en innovación.

[Ley 17/2022, de 5 de septiembre de la Ciencia, la Tecnología y la Innovación](#)

El papel de los Comités de Ética de la Investigación

Saxena A, Lasher E, Somerville C, Heidari S. Considerations of sex and gender dimensions by research ethics committees: a scoping review. Int Health. 2022 Nov 1;14(6):554-561.

No incorporar la PSG ni desagregar les dades en recerca no es només una OMISSIÓ METODOLÒGICA, sinó una FALTA D'ÈTICA

02 Principis bàsics

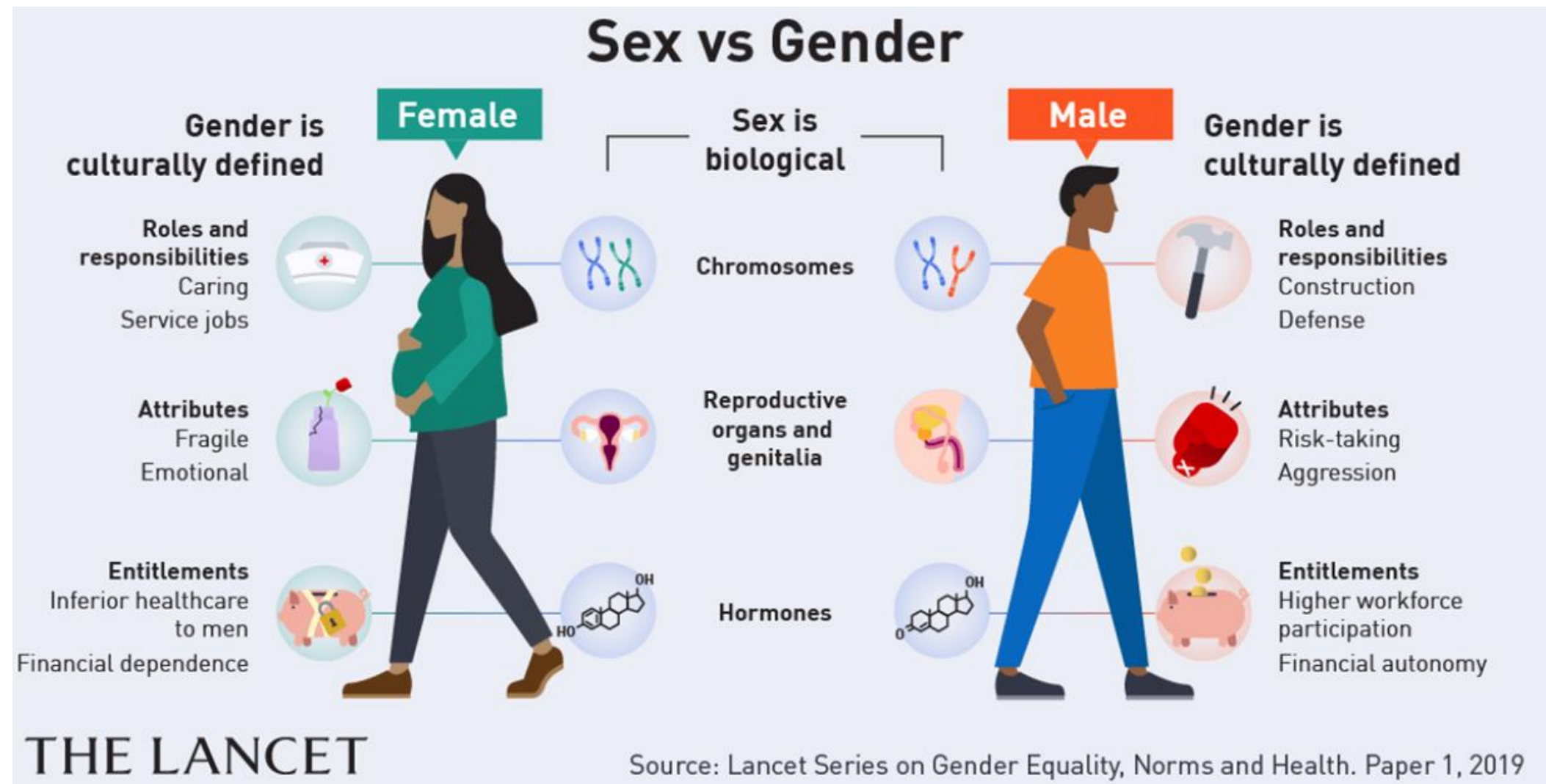
SANT PAU
Campus Salut
Barcelona

Hospital de
la Santa Creu i
Sant Pau

Utilitzar correctament la terminologia

SEXE: atributs **biològics**, en humans i animals.
Característiques físiques i fisiològiques.

Pot influir en la probabilitat de desenvolupar una malaltia

GÈNERE: atributs **socials i culturals** que influeixen en les identitats, relacions, rols i institucionalització.

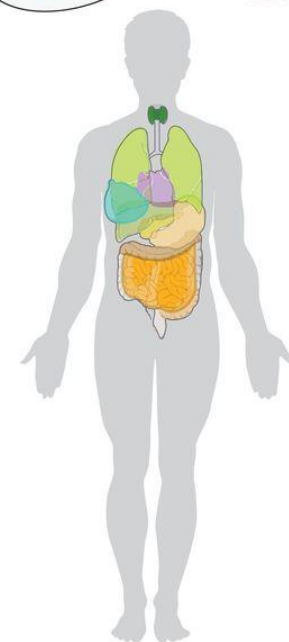
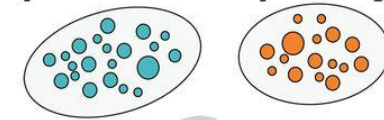
Pot afectar la voluntat d'un individu de buscar i adherir-se a un tractament que a la vegada pot alterar la progressió d'una malaltia

Sexe Com a Variable Biològica (SABV)

Evidències documentades sobre las diferències biològiques entre sexes

Projecte GTEx (Genotype-Tissue Expression): El SEXE afecta l'expressió gènica i la seva regulació genètica a través dels teixits.

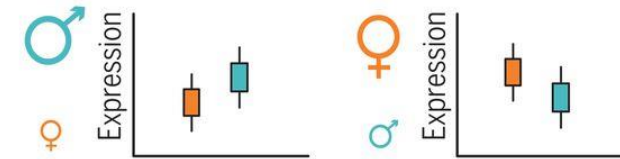
Sex biases in biological processes and pathways

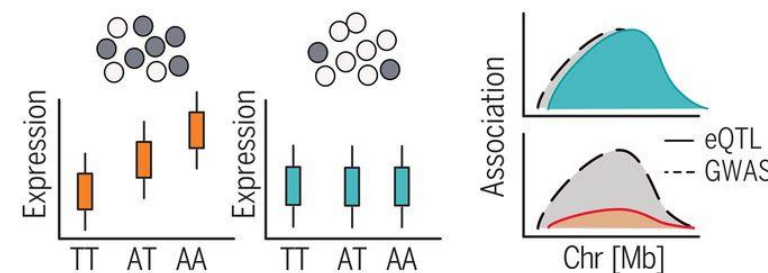
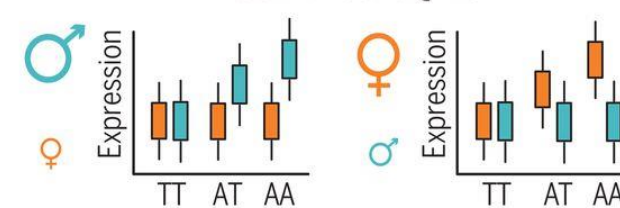
Male

Sex-biased eQTL mediation by cellular abundances

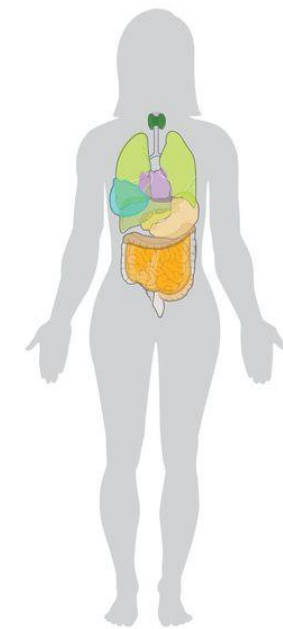
Sex-biased gene expression

Sex-biased eQTLs

Sex biases in transcriptional regulation

Female

Sex biases in gene-trait association

- BRNCTXA / BRNCTXB (Cortex, 64:141 / Frontal cortex [BA9], 48:127)
- BRNACC (Anterior cingulate cortex [BA24], 42:105)
- BRNCDT (Caudate [basal ganglia], 52:142)
- BRNNCC (Nucleus accumbens [basal ganglia], 55:147)
- BRNPTM (Putamen [basal ganglia], 42:128)
- BRNHPT (Hypothalamus, 47:123)
- BRNAMY (Amygdala, 37:92)
- BRNHPP (Hippocampus, 49:116)
- BRNSNG (Substantia nigra, 33:81)
- BRNCHA / BRNCHB (Cerebellum, 58:151 / Cerebellar hemisphere, 51:124)
- BRNSPC (Spinal cord [cervical c-1], 48:78)
- PTTARY (Pituitary, 71:166)

- THYROID (Thyroid, 196:378)
- SLVRYG (Minor salivary gland, 40:104)
- BREAST (Breast mammary tissue, 151:245)
- LUNG (Lung, 166:349)
- ARTAORT (Aorta, 138:249)
- PNCREAS (Pancreas, 116:189)
- HRTAA (Atrial appendage, 119:253)
- LIVER (Liver, 62:146)
- ADRNLG (Adrenal gland, 94:139)
- ARTCRN (Coronary artery, 84:129)
- SPLEEN (Spleen, 86:141)
- KDNCTX (Kidney cortex, 18:55)
- HRTLX (Left ventricle, 122:264)
- ADPVSC (Visceral omentum, 149:320)
- ESPMCS (Esophagus mucosa, 176:321)
- ESPMSL (Esophagus muscularis, 162:303)
- ESPGJ (Gastroesophageal junction, 110:220)
- CLNTRN (Transverse colon, 136:232)
- SNITRM (Small intestine terminal ileum, 63:111)
- STMACH (Stomach, 122:202)
- CLNSGM (Sigmoid colon, 113:205)
- SKINNS (Not sun-exposed skin (suprapubic), 169:348)
- ARTTBL (Tibial artery, 187:397)
- NERVET (Tibial nerve, 177:355)
- WHLBLD (Whole blood, 229:441)
- LCL (EBV-transformed lymphocytes, 53:94)
- SKNS (Sun-exposed skin (lower leg), 208:397)
- FIBRLS (Cultured fibroblasts, 170:313)
- ADPSBQ (Subcutaneous adipose, 194:387)
- MSCLSK (Skeletal muscle, 237:469)

Oliva M, et al. Science. 2020

Gènere com a categoria d'anàlisi

GÈNERE com a complement de la variable “**sexe biològic**” en recerca en salut que explica com les diferències social i culturalment construïdes impacten en la salut.

Nielsen et al. *Biology of Sex Differences* (2021) 12:23
<https://doi.org/10.1186/s13293-021-00366-3>

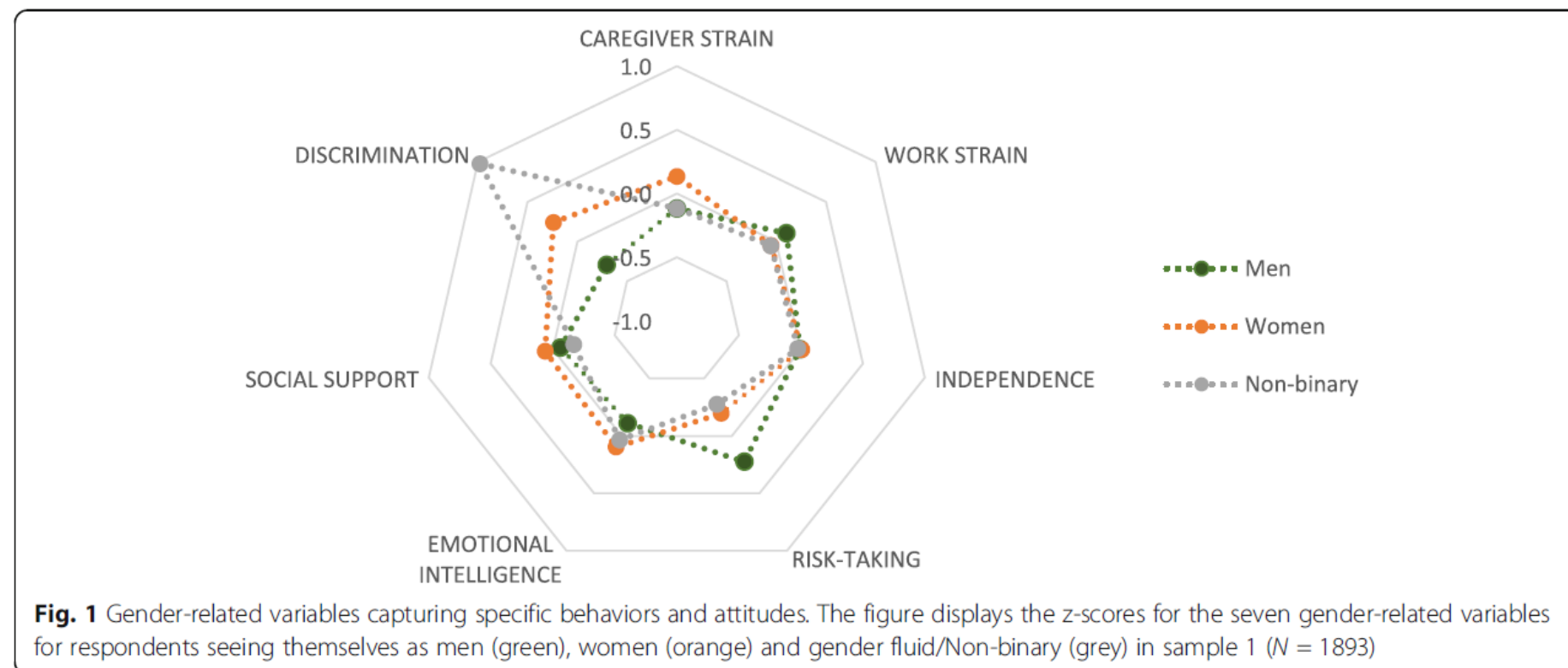
Biology of Sex Differences

RESEARCH

Open Access

Gender-related variables for health research

Mathias W. Nielsen¹, Marcia L. Stefanick², Diana Peragine³, Torsten B. Neilands⁴, John P. A. Ioannidis², Louise Pilote⁵, Judith J. Prochaska², Mark R. Cullen⁶, Gillian Einstein³, Ineke Klinge⁷, Hannah LeBlanc⁸, Hee Young Paik⁹ and Londa Schiebinger^{10*}

[Nielsen, M.W. Biol Sex Differ 2021.](#)

Eina d'avaluació amb **7 variables relacionades amb el GÈNERE:**

Adopció en estudis experimentals (ex: AC)

- **Identificació de factors de gènere com a modificadors de l'efecte del tractament**
- **considerats en la presa de decisions d'un tractament.**

03 Eines pràctiques per incloure la PSG a la recerca

SANT PAU
Campus Salut
Barcelona

Hospital de
la Santa Creu i
Sant Pau

Coordinada per l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS). Desde **2022** participem junt amb altres centres de recerca i elaborem documents útils per incorporar la PSG en el contingut de la recerca.

Eina Hipàtia

**EINA PER INCORPORAR
LA PERSPECTIVA DE
SEXE I GÈNERE EN ELS
CONTINGUTS DE
RECERCA**

Llista de verificació Hipàtia

Llista de verificació de l'eina Hipàtia

La **incorporació de la perspectiva de sexe/gènere** aborda la integració de l'anàlisi del sexe i/o el gènere (sexe/gènere) al llarg de tot el cicle de la recerca. Això inclou establir prioritats de recerca a través de la definició de conceptes i preguntes de recerca, el desenvolupament de metodologies, la recollida i l'anàlisi de dades desagregades per sexe/gènere, la presentació dels resultats i la seva translació a diferents audiències.

Les següents preguntes s'han dissenyat per ajudar a valorar la qualitat de la integració de la perspectiva de sexe/gènere en la recerca en salut que involucra **animals vertebrats o humans**. Per a més informació, consulteu la versió ampliada de l'[Eina Hipàtia](#).

Organitzacions participants:

Guia llenguatge inclusiu

Recomanacions per a una comunicació inclusiva en la recerca en salut

Comunicació escrita,
oral i audiovisual

Discoveries for life

<https://cihr-irsc.gc.ca/e/50835.html>

Key considerations for the appropriate integration of gender as a social determinant of health

It is recommended that applicants consider accounting for gender as a sociocultural determinant of health in clinical, health system and population health studies where appropriate.

Situations in which gender is applicable:

The following key considerations apply for reviewers to rate the quality of integration of gender as a sociocultural determinant of health in the proposal as a strength or a weakness:

Strength:

- ✓ Literature review: reports what is known about gender, gender theories, and/or intersectionality in the field of study, where relevant
- ✓ Methods: describes how gender will be measured or investigated in the population under study
- ✓ Recruitment method: addresses and mitigates bias
- ✓ Analysis: describes how gendered sub-groups will be compared and that the findings will be reported separately in the results section
- ✓ Implementation and knowledge translation plan: considers aspects affected by gender

Weakness:

- ✗ Reports that gender is irrelevant without adequate justification
- ✗ Does not measure gender within the population under study when it is possible and relevant to do so
- ✗ Does not describe how gender will be accounted for and considered in the analysis plan
- ✗ Does not demonstrate a commitment to disaggregate the data by gender and/or present suitable subgroup analyses
- ✗ Conflates and/or confuses the terms sex and gender

Situations when gender may not be applicable:

The integration of gender as a sociocultural determinant of health **may not be applicable** in research describing:

- Biomedical research studies that exclusively use cells, tissues and animals
- Certain single-sex studies using existing datasets
- Secondary data analyses where it is impossible to create a new gender variable

A reasonable explanation should inform the decision why it is not possible or relevant to report on gender as a social determinant of health.

RESOURCES

- [CIHR Sex and Gender Online Training Modules](#)
- [CIHR YouTube Video: Assessing Sex and Gender Integration in Peer Review](#)
- CIHR Resources for Applicants and Peer Reviewers: [How to Integrate Sex and Gender in Research](#)
- [Sex and Gender Equity in Research \(SAGER\) Guidelines](#)

Discoveries for life

Key considerations for the appropriate integration of sex as a biological variable

It is recommended that applicants consider accounting for sex as a biological variable in basic science, clinical, health system and population health studies where appropriate.

Situations when sex is applicable:

The following key considerations apply for reviewers to rate the quality of integration of sex as a biological variable in the proposal, in order to meet standards for rigour and reproducibility in science, and to allow for the discovery of sex differences and their underlying mechanisms:

Strength:

- ✓ Clear articulation that the phenomenon, condition or disease under study has, or does not have, a different incidence or prevalence based on sex
- ✓ Inclusion or recruitment of male and female cells, tissues, animals or humans when studying models of disease that affect males and females
- ✓ Documentation and analysis of the sex of the cells, tissues, animals or humans used in the protocol
- ✓ Proposed experimental design that disaggregates results by sex
- ✓ Builds on what is already known about sex differences and sex-related mechanisms in the field of study

Weakness:

- ✗ Does not provide a scientifically sound justification for a single-sex study
- ✗ Ignores observed sex differences already reported in the literature, or fails to build on published data in the design of the proposed studies
- ✗ Does not report the sex of the cells, tissues, animals or humans being studied
- ✗ Does not describe how sex will be accounted for and considered in the analysis plan
- ✗ Does not demonstrate a commitment to disaggregate the data by sex
- ✗ Conflates and/or confuses the terms sex and gender

Situations when sex may not be applicable:

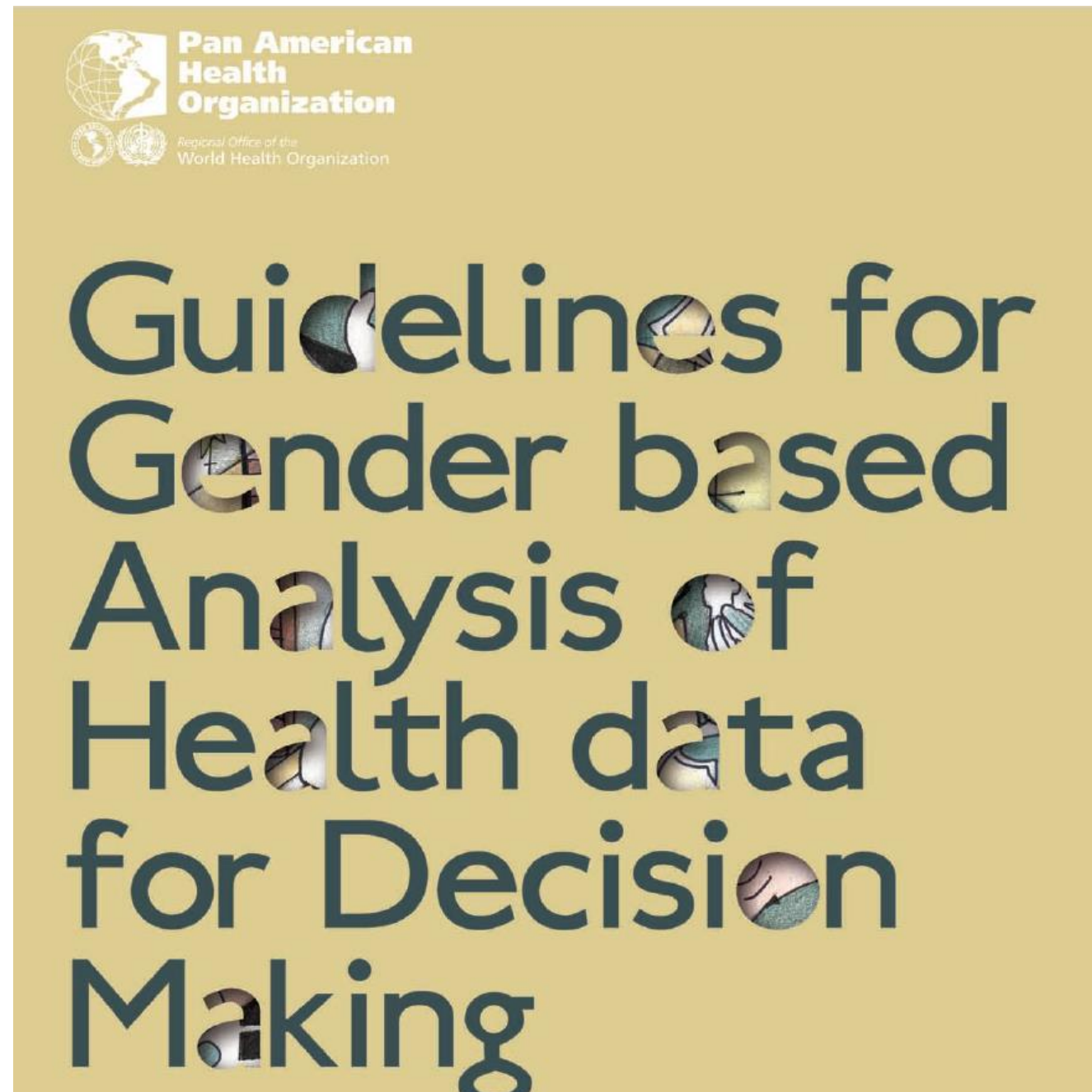
The integration of sex as a biological variable **may not be applicable** in research involving:

- Pathogens grown *in vitro* in an acellular environment
- The pre-clinical design and application of some biomedical technologies

A reasonable explanation should inform the decision why it is not possible or relevant to account for sex as a biological variable.

RESOURCES

- [CIHR Sex and Gender Online Training Modules](#)
- [CIHR YouTube Video: Assessing Sex and Gender Integration in Peer Review](#)
- CIHR Resources for Applicants and Peer Reviewers: [How to Integrate Sex and Gender in Research](#)
- [Sex and Gender Equity in Research \(SAGER\) Guidelines](#)

<https://www.paho.org/en/documents/guidelines-gender-based-analysis-health-data-decision-making>

Consideration of Sex as a Biological Variable in NIH-funded Research

Notice Number: NOT-OD-15-102

Key Dates

Release Date: June 9, 2015

→ ↺ 📄 orwh.od.nih.gov/sites/orwh/files/docs/NOT-OD-15-102_Guidance.pdf

National Institutes of Health
Office of Research on Women’s Health

Search ORWH 🔍

Putting science to work for the health of women

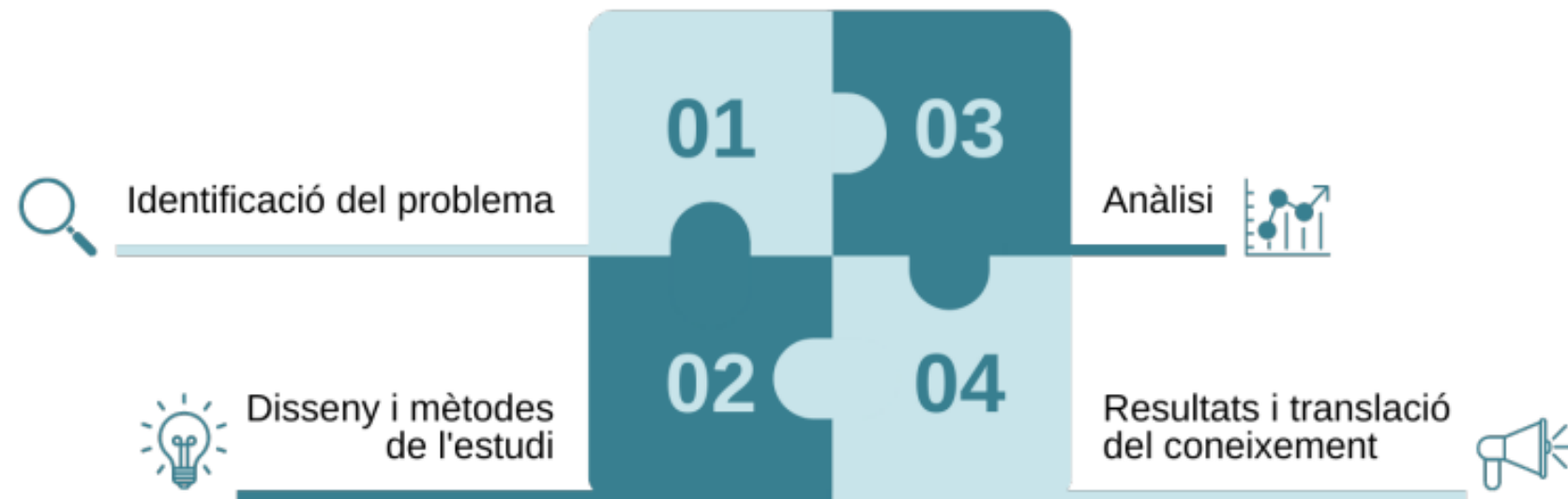
OUR WORKSEX AS A BIOLOGICAL VARIABLEWOMEN’S HEALTH MISSION AREASCAREER SUPPORTOFFICE OF AUTOIMMUNE DISEASE RESEARCHABOUT ORWHARCHIVE

Because of a lapse in government funding, the information on this website may not be up to date, transactions submitted via the website may not be processed, and the agency may not be able to respond to inquiries until appropriations are enacted.
The NIH Clinical Center (the research hospital of NIH) is open. For more details about its operating status, please visit cc.nih.gov.
Updates regarding government operating status and resumption of normal operations can be found at OPM.gov.

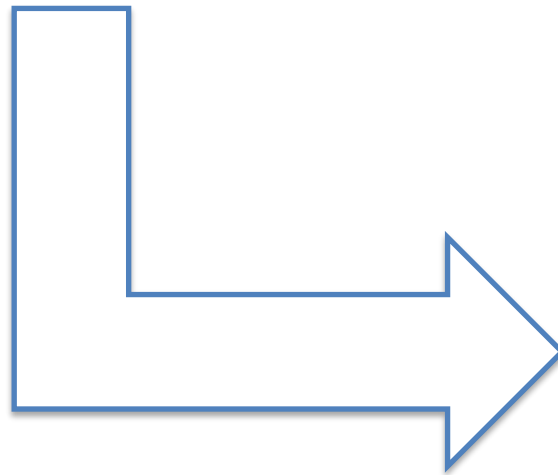
HOME > PAGE NOT FOUND

Page not found

Eina Hipàtia

Llista de verificació Hipàtia

PRINCIPIS GENERALS

1 Títol del projecte/manuscrit/comunicació... que s'avaluarà:

2 Selecciona què vols avaluar en el projecte/manuscrit/comunicació...

☐ Perspectiva de sexe
 ☐ Perspectiva de gènere
 ☐ Ambdós: perspectiva de sexe i de gènere

Perspectiva de sexe: La rellevància del sexe en l'estudi podria ser aplicable en:

- recerca bàsica, preclínica, clínica, epidemiològica, serveis sanitaris o salut pública
- que inclou cèl·lules, teixits animals o humans
- que vol estudiar diferències que poden dependre de factors biològics
- o que incorporen una eina digital

Perspectiva de gènere: La rellevància del gènere en l'estudi podria ser aplicable en:

- recerca clínica, epidemiològica, serveis sanitaris o salut pública
- que inclou humans
- que vol estudiar diferències que poden dependre de factors socioculturals
- o que incorporen una eina digital

Identificació del problema

Preguntes / Subpreguntes

S'han abordat aspectes de sexe/gènere en estudis anteriors?

Compareu els vostres esforços de recerca amb la literatura existent amb l'ajuda de la taula següent per avaluar com esteu tractant els problemes de sexe/gènere:

Diferències de sexe/gènere (o absència d'aquestes)	Documentat a la literatura	No documentat a la literatura
Abordat en la vostra recerca	Adequat	Innovador: nous coneixements, llacunes o preguntes desenvolupades
No s'ha abordat en la vostra recerca	Falten aspectes rellevants: haureu d'aprofundir com el sexe/gènere pot tenir un paper en la vostra recerca	Els aspectes sexe/gènere queden pendents d'estudiar

Llista de verificació Hipàtia

IDENTIFICACIÓ DEL PROBLEMA

3 Terminologia sexe/gènere

Hi ha un ús correcte de la terminologia sexe/gènere? (El sexe i el gènere no són sinònims; considera el sexe com una variable biològica i el gènere com un determinant social de la salut).

☐ Sí
☐ No
☐ No aplicable

Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:

4 Revisió de la literatura

S'ha abordat la perspectiva de sexe/gènere en estudis anteriors? S'ha indicat per què i com el sexe/gènere podrien ser rellevants per a la teva recerca de l'estudi?

☐ Sí
☐ No
☐ No aplicable

Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:

Justificació sòlida del perquè no s'inclou la perspectiva de sexe/gènere en la revisió de la literatura:

5 Revisió de la literatura

Quina categoria s'adapta millor a la proposta/manuscrit quan compares els teus esforços de recerca amb la literatura existent?

a. **Innovador**: les diferències de sexe/gènere s'han abordat en la proposta/manuscrit, però no estan documentades a la literatura
b. **Adequat**: les diferències de sexe/gènere s'han abordat en la proposta/manuscrit i estan documentades a la literatura
c. **Falten aspectes rellevants**: les diferències de sexe/gènere estan documentades a la literatura, però no s'han abordat en la proposta/manuscrit
d. **Queden pendents d'estudiar**: les diferències de sexe/gènere no estan documentades a la literatura ni s'han abordat en la proposta/manuscrit

☐ Sí (a i b)
☐ No (c i d)
☐ No aplicable

Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:

Justificació sòlida del perquè no s'inclou la perspectiva de sexe/gènere en la revisió de la literatura:

6 Objectius i hipòtesis

Les preguntes o hipòtesis de recerca fan referència a qüestions de sexe/gènere? Els objectius inclouen aspectes de sexe/gènere?

☐ Sí
☐ No
☐ No aplicable

Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:

Justificació sòlida del perquè no s'inclou la perspectiva de sexe/gènere en els objectius i hipòtesis:

- Feu cerques bibliogràfiques incloent els termes "sexe" i "gènere" o diferències de sexe o diferències de gènere a la vostra cerca bibliogràfica juntament amb la condició que voleu estudiar

Disseny i mètodes de l'estudi

Preguntes / Subpreguntes

La proposta explica de manera explícita i exhaustiva com es tractaran les qüestions de sexe/gènere en el disseny de l'estudi?

- ☒ La metodologia garanteix que s'investigaran les (possibles) diferències de sexe/gènere? (que les dades diferenciades de sexe/gènere es recolliran i analitzaran al llarg del cicle de recerca i formaran part de la publicació final?)
- ☒ Tens un Comitè Assessor de Gènere per ajudar a guiar el projecte?

S'ha tingut en compte el sexe/gènere en els criteris d'inclusió i exclusió?

- ☒ S'ha demostrat per què s'inclouen (o exclouen) dones/femelles o homes/masclles o individus diversos?
- ☒ Algunes poblacions s'exclouen de manera inadequada en funció del sexe/gènere pels criteris d'inclusió/exclusió?
- ☒ S'identifica el sexe de les cèl·lules, teixits o animals que s'utilitzen?
- ☒ Es tenen en compte els factors que s'entrecreuen amb el sexe/gènere en els criteris d'inclusió/exclusió?

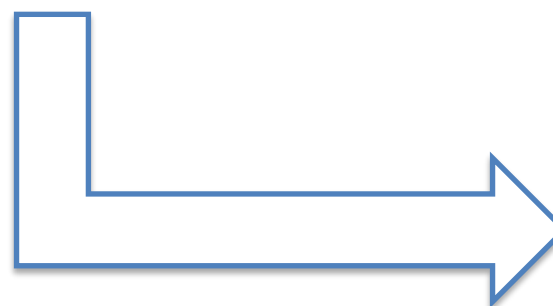
S'ha tingut en compte el sexe/gènere en les estratègies de selecció i retenció per garantir la més àmplia participació de la diversitat?

- ☒ Com garantireu un nombre igual d'individus de sexe/gènere divers?
- ☒ És necessitarà fer una mostra més gran (*oversampling*) per garantir un nombre suficient de participants amb diversitat de sexe/gènere? (Vaughan, 2017).
- ☒ S'ha considerat el sexe/gènere com una barrera potencial a la participació?

Preguntes / Subpreguntes

Les eines de recollida de dades capturen informació rellevant per sexe/gènere?

- ☒ Els formularis d'admissió dels participants i altres eines (per exemple, qüestionaris, guies d'entrevistes) capturen identitats de sexe/gènere?
- ☒ És possible recollir dades desagregades per sexe/gènere?
- ☒ Com es poden identificar poblacions de gènere divers sense estereotips i discriminacions?
- ☒ Les eines utilitzades per recopilar dades inclouran factors que interactuen amb el sexe/gènere?
- ☒ S'han considerat les relacions de sexe/gènere entre participants i investigadors?

Llista de verificació Hipàtia

DISSENY I MÈTODES

7 Mostra i reclutament

S'ha tingut en compte el sexe/gènere tant en els criteris d'inclusió i exclusió com en les estratègies de selecció i retenció per garantir la més àmplia participació de la diversitat?

- ☐ Sí
☐ No
☐ No aplicable

Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:

Justificació sòlida del perquè no s'inclou la perspectiva de sexe/gènere en la mostra i reclutament:

8 Biaixos dels instruments de mesura

S'inclouen quines fonts d'informació s'utilitzaran per recollir dades desagregades per sexe/gènere? Aquests instruments permetran revelar possibles diferències rellevants de sexe/gènere? Els instruments són sensibles i reactius a les qüestions de sexe/gènere? (per exemple: cicle menstrual, treball relacionat amb les cures) Com la construcció dels instruments es basaran en la perspectiva de sexe/gènere?

- ☐ Sí
☐ No
☐ No aplicable

Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:

Justificació sòlida del perquè no s'inclou la perspectiva de sexe/gènere en la selecció dels instruments de mesura:

9 Multidimensionalitat de gènere (només quan es vol analitzar el gènere)

Quan es tracten aspectes de gènere, s'ha tingut en compte la multidimensionalitat del gènere (per reflectir totes les identitats de gènere)? Es recull quines dimensions de gènere es volen analitzar (identitat, rols, normes, relacions, etc.)?

- ☐ Sí
☐ No
☐ No aplicable

Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:

Justificació sòlida del perquè no s'inclou la multidimensionalitat de gènere:

10 Factors que interactuen amb sexe/gènere

S'ha tingut en compte altres factors que poden interaccionar amb el sexe/gènere (per exemple, edat, raça/ètnia, discapacitat, religió, orientació sexual...)?

- ☐ Sí
☐ No
☐ No aplicable

Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:

Justificació sòlida del perquè no s'inclou factors que interactuen amb el sexe/gènere:

Anàlisi

Preguntes / Subpreguntes

S'ha tingut en compte el sexe/gènere en el càlcul de la grandària mostral?

- ☒ Els càlculs de la grandària mostral mostren una potència adequada per provar hipòtesis pel que fa a diferències de sexe/gènere?
- ☒ La vostra mostra és adequada per capturar factors basats en el sexe/gènere?

El projecte analitza l'impacte del sexe/gènere en els resultats de l'estudi?

- ☒ Com analitzeu la variable sexe/gènere? com a variable independent, com a modificador d'efectes o com a factor de confusió, i per què?
- ☒ Hi ha un pla per investigar les diferències dins de les identitats de sexe/gènere?
- ☒ S'analitzen altres variables rellevants pel que fa al sexe/gènere?
- ☒ Formarà part de l'anàlisi una possible interacció entre sexe i gènere?
- ☒ Les anàlisis qualitatives tenen en compte el llenguatge de gènere, les interaccions de gènere i els temes de gènere?

Llista de verificació Hipàtia

ANÀLISI

11 Anàlisi de la mostra Per a recerca quantitativa: S'ha tingut en compte el sexe/gènere en el càlcul de la grandària mostral? (La grandària mostral hauria de ser representativa de la prevalença i la població) Per a recerca qualitativa: S'ha tingut en compte el sexe/gènere en el disseny i la selecció de la mostra? (Es recomana estratificar els grups segons els eixos de poder, per exemple, homes vs. dones, directius vs. empleats, etc.)	☐ Sí ☐ No ☐ No aplicable
Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:	
Justificació sòlida del perquè no s'inclou la perspectiva de sexe/gènere en l'anàlisi de la mostra:	
12 Anàlisi de les diferències Per a recerca quantitativa: L'anàlisi de dades busca explicar les diferències per a cada sexe/gènere i descriu com es compararan els subgrups de sexe/gènere? Per a recerca qualitativa: L'anàlisi de dades es basa i se centra en una perspectiva de sexe/gènere (és a dir, se centra en aspectes com els rols de gènere o l'anàlisi de les relacions de poder)? Es considera com els aspectes de sexe/gènere poden estar representats en els resultats?	☐ Sí ☐ No ☐ No aplicable
Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:	
Justificació sòlida del perquè no s'inclou la perspectiva de sexe/gènere en l'anàlisi de les diferències:	
13 Variables sexe/gènere Per a recerca quantitativa: Es considera les variables de sexe/gènere diferents d'una variable de confusió (com a variable independent, com a modificador de l'efecte...)? Per a recerca qualitativa: Les anàlisis qualitatives tenen en compte el llenguatge de gènere, les interaccions de gènere i els temes de gènere?	☐ Sí ☐ No ☐ No aplicable
Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:	
Justificació sòlida del perquè no s'inclou la perspectiva de sexe/gènere en les variables:	
14 Factors que interactuen amb el sexe/gènere Es considera examinar com varia la desigualtat de sexe/gènere observada en funció de possibles factors que poden interactuar amb el sexe/gènere? (per exemple, estatus socioeconòmic, nivell d'educació, situació laboral, responsabilitat sobre una persona dependent o, en el cas de dispositius digitals: alfabetització digital, diferències morfològiques, tipus d'ús, diversitat funcional, etc.)	☐ Sí ☐ No ☐ No aplicable
Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:	
Justificació sòlida del perquè no s'inclouen els factors que interactuen amb el sexe/gènere:	
15 Procés de reflexivitat L'equip de recerca ha estat implicat en processos de reflexivitat al llarg de la recerca pel que fa a la implementació de perspectives basades en el sexe/gènere en la investigació?	☐ Sí ☐ No ☐ No aplicable
Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:	
Justificació sòlida del perquè no s'inclou la perspectiva de sexe/gènere en el procés de reflexivitat:	

Resultats i translació del coneixement

Preguntes / Subpreguntes

S'ha tingut en compte el sexe/gènere en la publicació dels resultats?

- ☒ Hi ha un pla per analitzar les troballes amb una lent de sexe/gènere"?
- ☒ Adaptareu el contingut del missatge: el què?

S'ha tingut en compte el sexe/gènere en el pla de translació del coneixement?

- ☒ S'han considerat diferents estratègies en el pla de translació i impacte del coneixement en relació amb poblacions diverses?
- ☒ Identificareu i arribareu al públic adequat: el qui?
- ☒ Seleccionareu el millor mitjà per a la disseminació del missatge: el com?

Llista de verificació Hipàtia

DIFUSIÓ I TRANSLACIÓ

16 Informació sobre tots els resultats Per a recerca quantitativa: Es consideren tots els resultats específics de sexe/gènere en la presentació dels resultats (resultats positius, negatius i inconclusos)? Per a recerca qualitativa: S'informa sobre com s'expressen les diferències de sexe/gènere?	☐ Sí ☐ No ☐ No aplicable
Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:	
Justificació sòlida del perquè no s'inclou la perspectiva de sexe/gènere en la informació sobre els resultats:	
17 Interpretació dels resultats Si es troben diferències de sexe/gènere, s'interpreten aquestes a la llum de la plausibilitat biològica, el context sociocultural i/o els factors associats? (comparant-les amb altres estudis o models o marcs teòrics)?	☐ Sí ☐ No ☐ No aplicable
Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:	
Justificació sòlida del perquè no s'inclou la perspectiva de sexe/gènere en la interpretació dels resultats:	
18 Limitacions Es discuteixen les limitacions de les dades pel que fa a les qüestions de sexe/gènere?	☐ Sí ☐ No ☐ No aplicable
Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:	
Justificació sòlida del perquè no s'inclou la perspectiva de sexe/gènere en les limitacions:	
19 Translació del coneixement Es descriu com s'adaptaran els resultats a diferents públics (llenguatge inclusiu, formats diferents més enllà de les paraules escrites, etc.)?	☐ Sí ☐ No ☐ No aplicable
Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:	
Justificació sòlida del perquè no s'inclou la perspectiva de sexe/gènere en la translació del coneixement:	
20 Títol i resum (només per a manuscrits, resums de congressos...) El títol o el resum esmenten els termes sexe/gènere?	☐ Sí ☐ No ☐ No aplicable
Text rellevant i/o número de pàgina de la proposta/manuscrit que integra l'ítem:	
Justificació sòlida del perquè no s'inclou la perspectiva de sexe/gènere en el títol o el resum:	

04 Cas Pràctic

SANT PAU
Campus Salut
Barcelona

Hospital de
la Santa Creu i
Sant Pau

Quan comencen a investigar sobre el tema?

Costes del sesgo de género en salud en España

Impacto de no aplicar la perspectiva de género en España

EVENTOS ADVERSOS POR MEDICAMENTOS

Las mujeres sufren el 70% de las reacciones adversas
⇒ 5.460 M€ anuales

PATOLOGÍA CARDIOVASCULAR

Diagnóstico tardío y tratamientos menos eficaces
⇒ 7.000 M€ anuales

CÁNCER Y SALUD ONCOLÓGICA

Infrainclusión en ensayos clínicos ⇒ tratamientos menos precisos
⇒ 3.200 M€ anuales

SALUD MENTAL

Sesgo diagnóstico y sobremedicalización en mujeres
⇒ 63.200 M€ anuales

VIOLENCIA DE GÉNERO CON IMPACTO SANITARIO

Coste asociado a urgencias, hospitalización, salud mental y bajas laborales
⇒ 29.200 M€ anuales

Coste económico total estimado en España: >150.000 M€ al año (=10-12% del PIB)

<https://chatgpt.com/c/68c2ae94-a340-8333-aba9-dd181266ee72>

Quan comencem a investigar sobre el tema?

Quan comencem a investigar sobre el tema?

PublMed

MeSH Advanced Search Builder

✓ History deleted.

(((SEX) OR GENDER) AND PULMONARY EMBOLISM) OR VENOUS THROMBOSIS

[Edit](#)

[Clear](#)

Builder

	All Fields	SEX	-	Show index list
OR	All Fields	GENDER	-	Show index list
AND	All Fields	PULMONARY EMBOLISM	-	Show index list
OR	All Fields	VENOUS THROMBOSIS	-	Show index list
AND	All Fields		- +	Show index list

MeSH

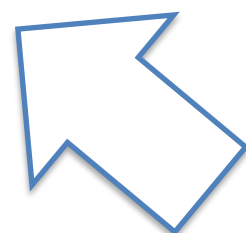
MeSH

((sex differences) AND pulmonary embolism) AND venous thrombosis |

Search

[Create alert](#) [Limits](#) [Advanced](#)

 No items found.

sex differences pulmonary embolism of venous thrombosis

Search

[Advanced](#) [Create alert](#) [Create RSS](#)

[User Guide](#)

Save

Email

Send to

Sort by:

Best match

Display options

MY CUSTOM FILTERS

256 results

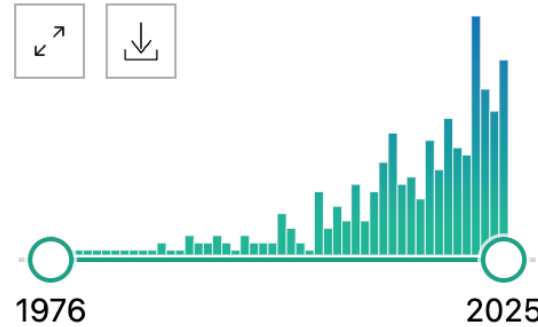
Page

1

of 26

RESULTS BY YEAR

PUBLICATION DATE

- ☐ 1 year
- ☐ 5 years
- ☐ 10 years
- ☐ Custom Range

TEXT AVAILABILITY

Sex-specific differences in pulmonary embolism.

1

Cite

Keller K, Rappold L, Gerhold-Ay A, Hobohm L, Hasenfuß G, Konstantinides SV, Dellas C, Lankeit M.

Thromb Res. 2019 Jun;178:173-181. doi: 10.1016/j.thromres.2019.04.020. Epub 2019 Apr 23.

PMID: 31039477 **Free article.**

INTRODUCTION: **Sex-specific differences** regarding risk factors, symptoms and prognosis have been reported for several cardiovascular diseases. For patients with **pulmonary embolism** (PE), **sex-specific** data are limited and inconsistent. We aimed to ...

Sex-Specific Risk Factors for Deep Venous Thrombosis and Pulmonary Embolism in a Population-Based Historical Cohort Study of Middle-Aged and Older Individuals.

2

Cite

Brink A, Elf J, Svensson PJ, Engström G, Melander O, Zöller B.

J Am Heart Assoc. 2023 Mar 7;12(5):e027502. doi: 10.1161/JAHA.122.027502. Epub 2023 Feb 27.

PMID: 36847045 **Free PMC article.**

Background Whether **sex-specific differences** exist for risk factors for **pulmonary embolism** (PE) and deep **venous thrombosis** (DVT), with the exception of pregnancy and estrogen therapy, has been scarcely studied. We aimed to study whether

"SEX DIFFERENCES" AND "PULMONARY EMBOLISM"

Search

[Advanced](#) [Create alert](#) [Create RSS](#)

[User Guide](#)

Save

Email

Send to

Sort
by:

Most recent

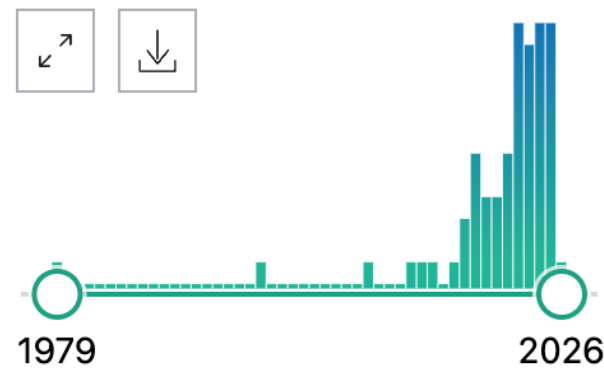
Display options

MY CUSTOM FILTERS

65 results

Page 1 of 7

RESULTS BY YEAR

PUBLICATION DATE

1

Cite

Sex differences in in-hospital outcomes following catheter-based pulmonary embolism thrombectomy: Insights from a National Cohort.

Elkholy M, Akkawi M, Kidess GG, Lin Z, Abdelrahman AK, Alsmairat Y, Bahar Y, Asad ZUA, Alraies MC.

Heart Lung. 2026 Jan-Feb;75:352-357. doi: 10.1016/j.hrtlng.2025.09.021. Epub 2025 Nov 5.

PMID: 41197393

BACKGROUND: **Pulmonary embolism** (PE) remains a significant cause of cardiovascular morbidity and mortality. ...Female patients had higher rates of peri-procedural bleeding and lower rates of AKI, but no **sex differences** were observed in mortality after a ...

"SEX DIFFERENCES" AND "PULMONARY EMBOLISM" AND "VENOUS THF

Search

Advanced Create alert Create RSS

User Guide

Save

Email

Send to

Sort
by:

Most recent

Display options ⚙

MY CUSTOM FILTERS

6 results

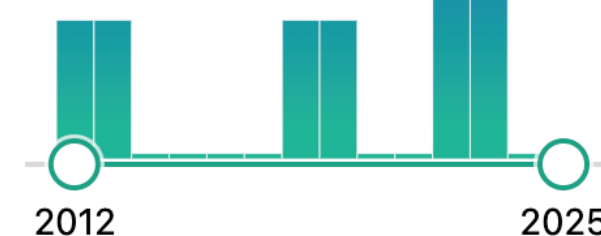
Page

1

of 1

RESULTS BY YEAR

PUBLICATION DATE

1 year

1

Cite

Sex differences in thromboprophylaxis of the critically ill: a secondary analysis of a randomized trial.

Burns KEA, Heels-Ansdell D, Thabane L, Kahn SR, Lauzier F, Mehta S, Ostermann M, Bhuptani P, Crowther MA, Finfer S, Cook DJ; PROTECT Investigators, the Canadian Critical Care Trials Group, and the Australian and New Zealand Intensive Care Society Clinical Trials Group.

Can J Anaesth. 2023 Jun;70(6):1008-1018. doi: 10.1007/s12630-023-02457-8. Epub 2023 Jun 13.

PMID: 37310606 Clinical Trial. English.

We assessed for an effect modification of thromboprophylaxis (dalteparin or unfractionated heparin [UFH]) by sex on thrombotic (deep **venous thrombosis** [DVT], **pulmonary embolism** [PE], VTE) and mortality outcomes in a secondary analysis of the Prophylaxi ...

Save

Email

Send to

Sort
by:

Most recent

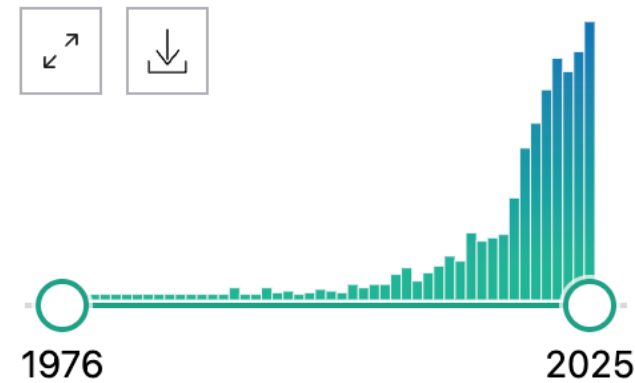
Display options ⚙

MY CUSTOM FILTERS

1,101 results

Page 1 of 111

RESULTS BY YEAR

PUBLICATION DATE

1 year

1

Cite

Sex Differences in 90-Day Readmission and Mortality Trends in Heart Failure With Preserved Ejection Fraction: Insights From the National Readmissions Database.

Ahmed U, Hussain H, Saeed S, Manji AA, Valencia J, Yunus R, Robitaille M, Chen G, Mahmood F, Matyal R.

Int J Heart Fail. 2025 Sep 25;7(4):216-226. doi: 10.36628/ijhf.2025.0029. eCollection 2025 Oct.

PMID: 41245054 **Free PMC article.**

BACKGROUND AND OBJECTIVES: **Heart failure** with preserved ejection fraction (HFpEF) accounts for nearly half of all **heart failure** hospitalizations and disproportionately affects women, who present with distinct risk profiles and pathophysiologies compare ...

heart failure

Search

[Advanced](#) [Create alert](#) [Create RSS](#)

[User Guide](#)

Save

Email

Send to

Sort
by:

Most recent

Display options

MY CUSTOM FILTERS

362,080 results

Page

1

of 36,208

RESULTS BY YEAR

1879

2026

PUBLICATION DATE

1 year

1

Cite

[Irisin, the Myokine: Guardian and Mediator in Cardiovascular System](#)

"SEX DIFFERENCES" AND "HEART FAILURE"

Search

[Advanced](#) [Create alert](#) [Create RSS](#)

[User Guide](#)

Save

Email

Send to

Sort
by:

Most recent

Display options

MY CUSTOM FILTERS

1,101 results

Page

1

of 111

RESULTS BY YEAR

1976

2025

PUBLICATION DATE

1 year

1

Cite

[Sex Differences in 90-Day Readmission and Mortality Trends in Heart Failure With Preserved Ejection Fraction: Insights From the National Readmissions Database.](#)

Ahmed U, Hussain H, Saeed S, Manji AA, Valencia J, Yunus R, Robitaille M, Chen G, Mahmood F, Matyal R.

Int J Heart Fail. 2025 Sep 25;7(4):216-226. doi: 10.36628/ijhf.2025.0029. eCollection 2025 Oct.

PMID: 41245054 [Free PMC article.](#)

BACKGROUND AND OBJECTIVES: **Heart failure** with preserved ejection fraction (HFpEF) accounts for nearly half of all **heart failure** hospitalizations and disproportionately affects women, who present with distinct risk profiles and pathophysiologies compare ...

SANT PAU
Campus Salut
Barcelona

Hospital de
la Santa Creu i
Sant Pau

Observational Study

Medicine®

OPEN

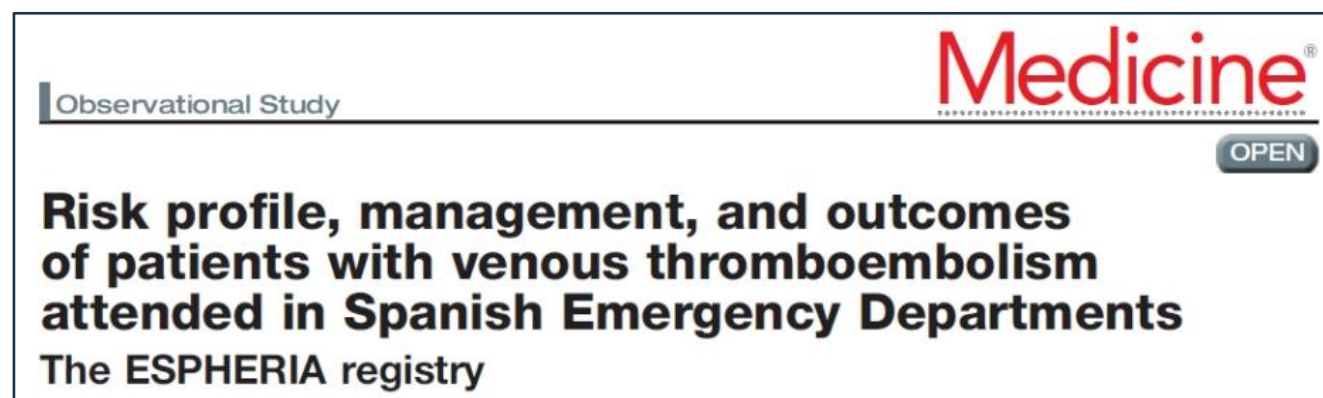
**Risk profile, management, and outcomes
of patients with venous thromboembolism
attended in Spanish Emergency Departments**

The ESPHERIA registry

- **¿HAY DIFERENCIAS ENTRE HOMBR**
RES Y
MUJERES RESPECTO A LA
ENFERMEDAD TROMBOEMBÓLICA
VENOSA?

- **Laura Lozano Polo¹, Sonia Jiménez Hernández², Pedro Ruiz Artacho³,
Susana Diego Roza⁴, Héctor Alonso Valle⁵, Jorge Pedraza García⁶.**

¹Hospital de la Santa Creu i Sant Pau (Barcelona) ²Hospital Clínic (Barcelona); ³Clínica Universitaria de Navarra (Madrid); ⁴Hospital Universitario Central de Asturias (Oviedo) ⁵Hospital Universitario Marqués de Valdecilla (Santander); ⁶Hospital Valle de los Pedroches (Pozoblanco - Córdoba)

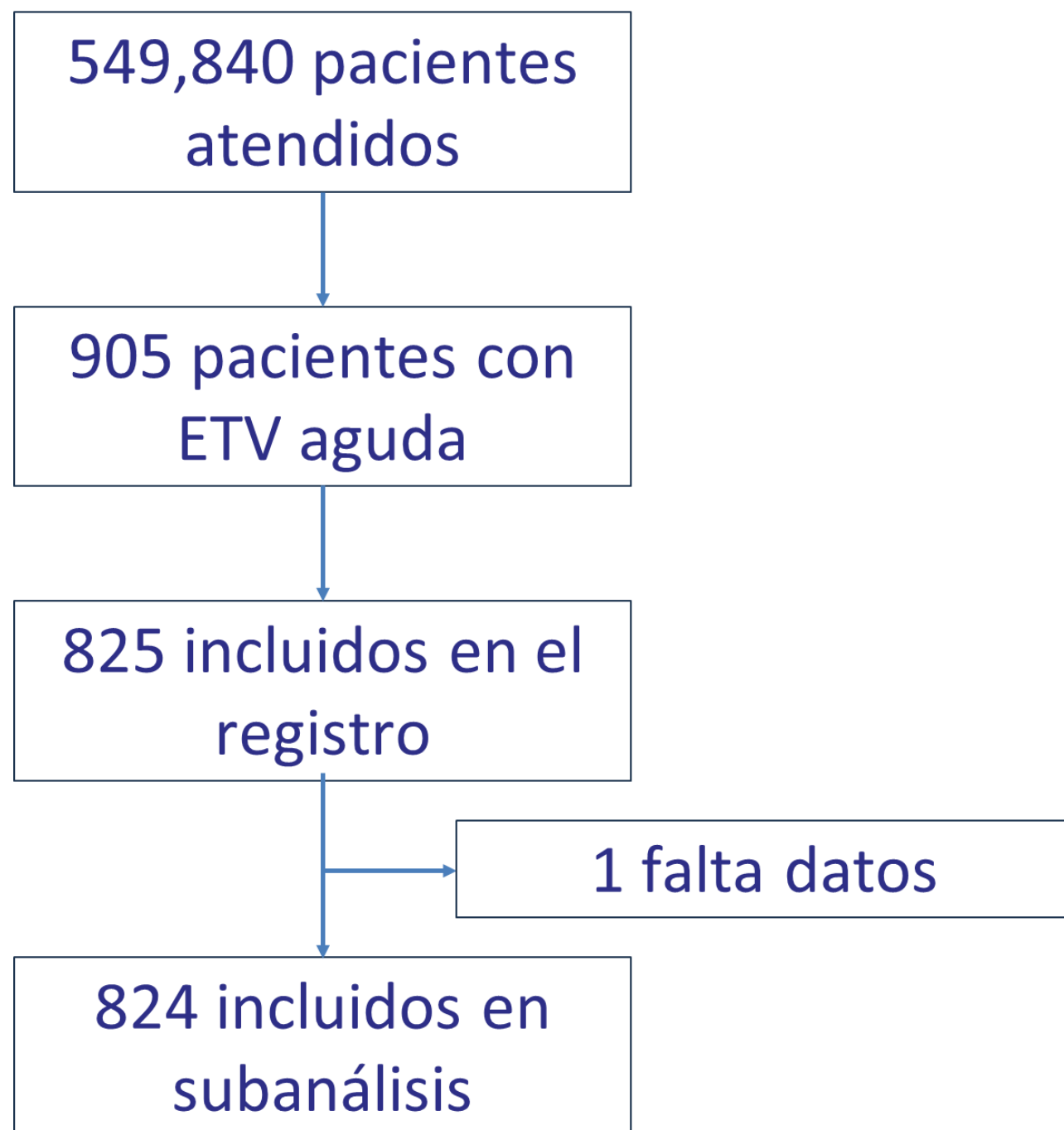

- Estudio de cohortes
- Multipropósito
- multicéntrico
- muestreo consecutivo

- mayores de 18 años
- Dx ETV aguda
- 53 SU españoles
- Del 13/10 al 14/12 del 2014

Análisis secundario del registro ESPHERIA (perfil de riESgo de los Pacientes con ETV en Hospitales Españoles atendidos en los seRvicios de urgencias e Impacto Asistencial)

Valorar si existen diferencias entre hombres y mujeres en la epidemiología, presentación clínica y la evolución de los pacientes diagnosticados de ETV en nuestros SU.

De forma independiente para cada sexo y posteriormente se valoraron si existían diferencias entre ellas

- variables epidemiológicas
- factores de riesgo
- modo de presentación
- evolución

SPPS Statistics 29
Stata v.16.0

- Las variables Cuantitativas se expresan como mediana y rango intercuartil
- Las cualitativas como la prueba numérica de Kruskal-Wallis y la prueba de chi-cuadrado, respectivamente.
- El sexo del paciente se consideró de forma binaria (masculino - femenino)
- Para evaluar la asociación entre sexo y el resto de las variables:
 - OR con intervalo de confianza del 95% mediante regresión logística binaria.
- El cálculo del OR ajustado se realizó multivariante, utilizando aquellas variables con un valor de $p < 0.05$ en el análisis univariante previo.

	GLOBAL n=824	MUJERES n= 426 n (%)	HOMBRES n= 398 n (%)	p lineal
EDAT	Media 66,24 (DE 17,231) Mediana 70	Media 68,53 (DE 18,43) Mediana 73	MEDIA 63,79 (DE 15,5) Mediana 67	
<50	154 (18,7%)	79 (18,5%)	75 (18,8%)	0,491
50-70a	265 (32,2%)	102 (23,9%)	163 (41%)	<0,001
>70a	405 (49,2%)	245 (57,5%)	160 (40,2%)	<0,001
HTA	432 (52,4%)	234 (54,9%)	198 (49,7%)	0.137
DLP	281 (34.1%)	152 (35.7%)	129 (32.4%)	0.322
DM	97 (11.8%)	60 (14.1%)	37 (9.3%)	0.027
FUMADOR	242 (29.4%)	58 (13.6%)	184 (46.2%)	<0.01
EXFUMADOR	129 (15.7%)	20 (13.2%)	109 (27.4%)	<0.01

	GLOBAL n=824	MUJERES n= 426 n (%)	HOMBRES n= 398 n (%)	P lineal
ENOL	47 (5.7%)	2 (0.5%)	45 (11.3)	<0.01
DROGAS	10 (1.2%)	2(0.5)	8 (2)	0.058
CARDIOPATIA ISQUÉMICA	73 (8.9%)	30(7)	43(10.8)	0.057
ICTUS	61 (7.4)	32 (7.5)	29(7.3)	0.902
ICC	40 (4.9)	27(6.3)	13(3.3)	0,038
FA	34 (4.1)	21 (4.9)	13(3.3)	0.228
IRENAL	47(5.7)	26 (6.1)	21(5.3)	0.609
AINE'S	126 (15,3)	77 (17,1)	49 (12,3)	0,021
ANTIDEPRESIVOS	155(18,8)	108 (25,4)	47 (11,8)	<0,001

Resultats

	GLOBAL n=824	MUJERES n= 426 n(%)	HOMBRES n= 398 N(%)	<i>p</i> lineal
CÁNCER	131(15.9)	65(15.3)	66(16.6)	0.418
Enf. Reumatológica	62(7.5)	42 (9.9)	20(5)	0.008
Enf Ulcerosa	22 (2.7)	5 (1.2)	17(4.3)	0.005
VIH-SIDA	4(0.5)	2 (0.5)	2(0.5)	0.946
DEMENCIA	53(6.4)	33(7.7)	20(5)	0.109
TTO ANTICOAGULANTE	46 (5.6)	20 (4.7)	26 (6.5)	0.251
ETV PREVIA	143 (17.4)	67 (15.7)	76 (19.1)	0.209
TROMBOFILIA CONOCIDA	21 (2.5)	10 (2.3)	11(2.8)	0.448
CX 3 MESES PREVIOS	83 (10.1)	48 (11.3)	35 (8.8)	0.244

	GLOBAL n=824	MUJERES n= 426 n(%)	HOMBRES n= 398 N(%)	<i>p</i> lineal
INGRESO MED 3M	93 (11.3)	42 (9.9)	51 (12.8)	0.193
OBESIDAD	166(20.1)	87 (20.4)	79(19.8)	0.474
TTO HORMONAL	54 (6.6)	50 (11.7)	4(1)	<0.001
INMOVILIDAD	187 (22.8)	121 (28.5)	66 (16.7)	<0.001
DOLOR TORACICO	181 (22)	82 (19.2)	99(24.9)	0.131
HEMOPTISIS	18(2.2)	3(0.7)	15(3.8)	0.002
Disminución Barthel >20	45(5.5)	31 (7.3)	14 (3.5)	0.016
Barthel >90	591(71.7)	280 (65.7)	311 (78.1)	<0.001
Barthel<60	90 (10.9)	60 (14.1%)	30 (7.5)	0.002

	MUJERES n= 426	HOMBRES n= 398	P lineal	OR (IC 95%)	OR (IC 95%) Ajustado
50-70a	102 (23,9%)	163 (41%)	<0,001	0.45 (0.33-0.65)	1.38 (0.82-2.26)
>70a	245 (57,5%)	160 (40,2%)	<0,001	2.01 (1,52-2.65)	2.02 (1.34-3.42)
DM	60 (14.1%)	37 (9.3%)	0.027	1.63 (1.05-2.52)	1.58 (1.03-2.47)
FUMADOR	58 (13.6%)	184 (46.2%)	<0.01	0.18 (0.13-0.25)	0.19 (0.13-0.29)
EXFUMADOR	20 (13.2%)	109 (27.4%)	<0.01	0.44 (0.21-0.55)	0.49 (0.21-0.99)
ENOL	2 (0.5%)	45 (11.3)	<0.01	0.04 (0.01-0.15)	0.02 (0.01-0.17)
DROGAS	2(0.5)	8 (2)	0.058	0.23 (0.05-1.05)	
CARDIOPATIA ISQUÉMICA	30(7)	43(10.8)	0.057	0.68 (0.38-1.01)	
ICC	27(6.3)	13(3.3)	0.038	2.00 (1.01-3.94)	1.40 (0.62-3.20)
ENF REUMATOLOGICA	42 (9.9)	20(5)	0.008	2.16 (1.09-3.58)	1.80 (0.95-3.42)
ENF ULCEROSA	5 (1.2)	17(4.3)	0.005	0.26 (0.09-0.72)	0.24 (0.08-0.74)
TTO HORMONAL	50 (11.7)	4(1)	<0.001	13.06 (4.67-35.1)	*
INMOVILIDAD	121 (28.5)	66 (16.7)	<0.001	1.99 (1.41-2.79)	1.60 (1.02-2.42)
HEMOPTISIS	3(0.7)	15(3.8)	0.002	0.18 (0.05-0.73)	0.19 (0.05-0.68)
Disminución Barthel >20	31 (7.3)	14 (3.5)	0.016	2.15 (1.12-4.10)	2.07 (0.92-4.63)
Barthel >90	280 (65.7)	311 (78.1)	<0.001	0.53 (0.33-0.79)	0.78 (0.50-1.22)
Barthel<60	60 (14.1%)	30 (7.5)	0.002	2.01 (1.26-3.20)	1.37 (0.52-2.05)
AINES	77 (17,1)	49 (12,3)	0,021	1.57 (1.06-2.31)	1.55 (1.02-2.34)
ANTIDEPRESIVOS	108 (25,4)	47 (11,8)	<0,001	2.53 (1.74-3.60)	1.97 (1.32-2.92)

- El diagnóstico de ETV entre los 50-70 años es más frecuente en hombres, y en mujeres a partir de los 70.
- No se encuentran diferencias en la presentación clínica, mortalidad, sangrado y recurrencia en el seguimiento
- Las mujeres diagnosticadas de ETV en el SU son más mayores que los hombres, presentan más diabetes, más ICC, más dependencia previa al diagnóstico, consumen más antidepresivos y AINEs.
Además, presentan más inmovilidad durante el ingreso y una mayor dependencia al alta respecto a su situación basal que los hombres.

05 Preguntes

SANT PAU
Campus Salut
Barcelona

Hospital de
la Santa Creu i
Sant Pau

Gràcies

Hospital de
la Santa Creu i
Sant Pau

Institut
de Recerca[®]
Sant Pau

Campus
d'Aprenentatge
Sant Pau

Fundació
Privada Hospital
de la Santa Creu i
Sant Pau